

Plan Rozwoju Lokalnego dla Powiatu
Bydgoskiego
na lata 2007 - 2013

Bydgoszcz, czerwiec 2010 roku

Wstęp

Właściwej realizacji polityki regionalnej służą dokumenty programowe, na podstawie których możliwe jest zaplanowanie i konsekwentne realizowanie celów i zadań.

Obowiązkiem wszystkich jednostek samorządu terytorialnego jest przygotowanie się na możliwość skorzystania ze źródeł zewnętrznych finansowania zadań i inwestycji. Na poziomie lokalnym niezwykle ważnym dokumentem umożliwiającym absorpcję środków z funduszy Unii Europejskiej jest Plan Rozwoju Lokalnego. Jest to dokument uzupełniający wobec Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Bydgoskiego i nie zastępuje jej zapisów.

Plan Rozwoju Lokalnego to dokument planistyczny o charakterze strategicznym, opracowany dla powiatu bydgoskiego, w którego skład wchodzi 8 gmin: Białe Błota,

Dąbrowa Chełmińska, Dobrcz, Koronowo, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, Sicienko, Solec Kujawski.

Niniejsza aktualizacja dokumentu jest zbiorczym zestawieniem działań, które wynikają z Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013. Inwestycje przedstawione w dokumencie realizowane będą przez Starostwo Powiatowe w Bydgoszczy w latach 2007 – 2015.

Przy aktualizacji niniejszego dokumentu wykorzystano dane statystyczne, opracowania wewnętrzne Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy oraz Urzędów Miast i Gmin z terenu Powiatu Bydgoskiego, a także inne dostępne źródła danych na temat sytuacji społeczno – ekonomiczno – gospodarczej regionu.

Zawarte w Planie Rozwoju Lokalnego zadania inwestycyjne do realizacji są propozycją zadań przewidzianych do realizacji przez Powiat Bydgoski.

Należy podkreślić, iż realizacja przedmiotowych inwestycji uzależniona jest od możliwości finansowych Powiatu Bydgoskiego. Przedstawienie zadań do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego nie obliguje instytucji do występowania o środki z funduszy strukturalnych w przypadku niemożności wykazania wkładu własnego.

I. Charakterystyka społeczno – gospodarcza powiatu bydgoskiego.

1. Położenie oraz ludność

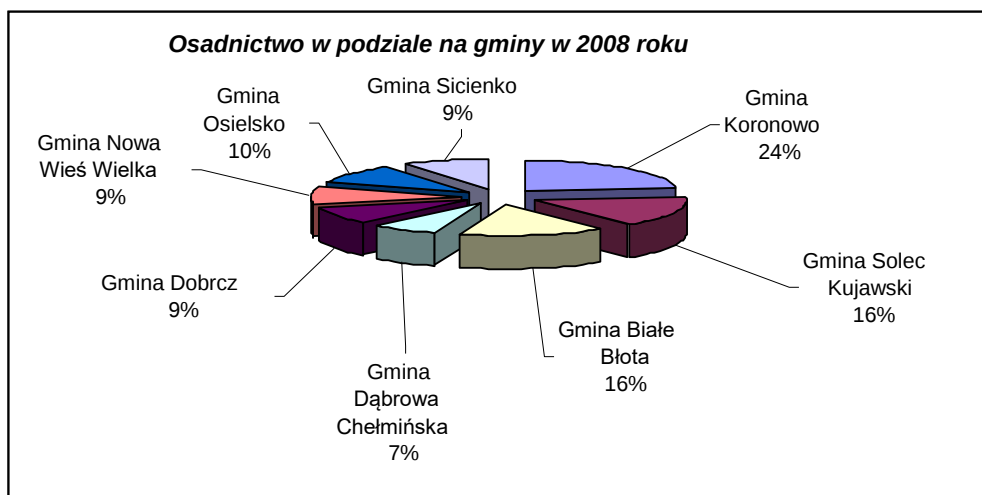
Osiem gmin Powiatu Bydgoskiego otacza miasto Bydgoszczy, gdzie mieści się siedziba władz Starostwa Powiatowego. Powiat Bydgoski ziemski swoim obszarem obejmuje 1.395 km² i jest jednym z większych powiatów w Województwie Kujawsko – Pomorskim – stanowiąc 7,8% jego powierzchni.

Terytorium powiatu bydgoskiego w ponad 40% stanowią lasy. Jednym z największych kompleksów leśnych jest Puszcza Bydgoska, która rozciąga się w środkowej części powiatu. Fragmenty Borów Tucholskich otaczają Zalew Koronowski i Dolina Brdy, dochodząc do Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Bydgoszczy. Osiem gmin powiatu Bydgoskiego to obszar bardzo atrakcyjny nie tylko dla turystów, inwestorów, przedsiębiorców ale także dla osób chętnie osiedlających się poza granicami miasta Bydgoszczy.

Położenie Powiatu Bydgoskiego wokół miasta Bydgoszczy sprzyja dynamicznemu rozwojowi przemysłu, rzemiosła, handlu, usług i rolnictwa. Najprężniej rozwijającym się sektorem jest sektor małych i średnich przedsiębiorstw, oddziałujący pozytywnie na rynek pracy. Pod tym względem najlepiej postrzegane są gminy Białe Błota, Nowa Wieś Wielka, Osielsko, a także Solec Kujawski – utworzono tu Park Przemysłowy oraz Inkubator Przedsiębiorczości.

Teren Powiatu Bydgoskiego zamieszkuje obecnie 101 466 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2008 roku), a ich liczba stale wzrasta ze względu na dużą skalę migracji ludności z miasta Bydgoszczy.

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ludność w Powiecie Bydgoskim w latach 2007 - 2008

Wyszczególnienie		Stan na dzień		Przyrost liczby mieszkańców
		31 XII 2007	31 XII 2008	
Powiat Bydgoski		99 386	101 466	2 080
Gminy	Gmina Koronowo	23 407	23 571	164
	Gmina Solec Kujawski	16 198	16 303	105
	Gmina Białe Błota	15 204	15 913	709
	Gmina Dąbrowa Chełmińska	7 347	7 463	116
	Gmina Dobrcz	9 388	9 561	173
	Gmina Nowa Wieś Wielka	8 528	8 801	273
	Gmina Osielsko	10 128	10 592	464
	Gmina Sicienko	9 186	9 262	76

Opracowanie własne na podstawie danych GUS

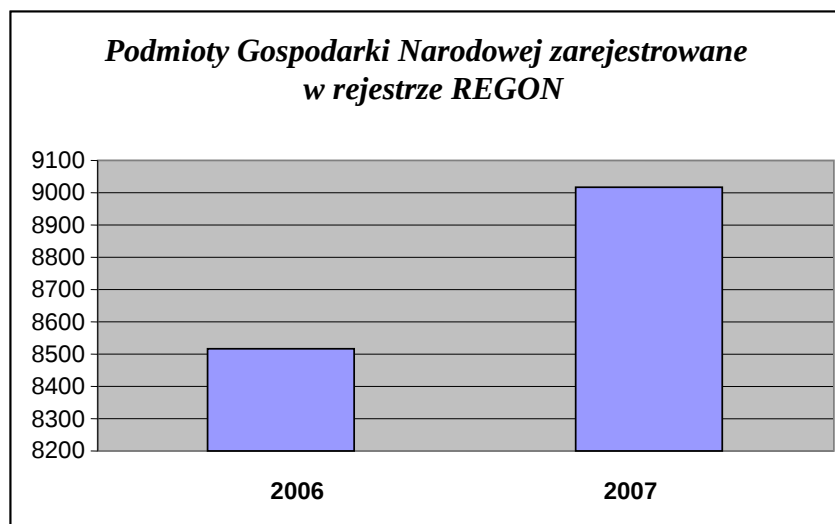
Atrakcyjność turystyczna oraz gospodarcza gmin Powiatu Bydgoskiego oraz stopień ich rozwoju powodują, że na terenach tych rozwija się budownictwo mieszkaniowe. Powyższa tabela obrazowo przedstawia ruch naturalny w powiecie bydgoskim i pokazuje, że w 2008 roku najbardziej atrakcyjną gminą pod względem osadnictwa była Gmina Białe Błota, gdzie przyrost mieszkańców był największy.

2. Gospodarka.

- Podmioty gospodarcze i kierunki rozwoju.**

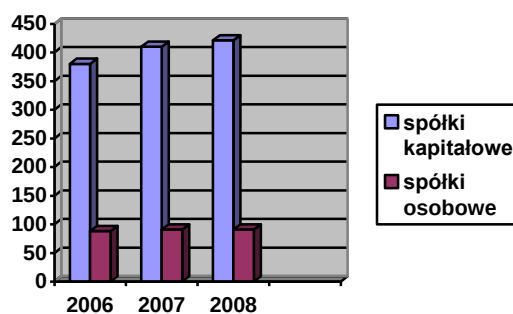
Powiat bydgoski to obszar o wysokim potencjale gospodarczym. O sile i dynamice świadczy liczba działających tutaj przedsiębiorstw. Na terenie powiatu bydgoskiego wg

danych z 31.12.2007 roku zarejestrowanych było – 9 016 podmiotów gospodarczych, w porównaniu z rokiem 2006 jest ich więcej o 498, co stanowi 6% przyrost tych podmiotów. Większość firm działających w powiecie to firmy sektora MŚP. Ogółem w roku 2007 na terenie powiatu bydgoskiego funkcjonowały 8 783 przedsiębiorstwa sektora prywatnego i 233 przedsiębiorstwa sektora publicznego.

Dynamika wzrostu liczby przedsiębiorstw na terenie powiatu bydgoskiego wskazuje na szybki rozwój gospodarczy i na potrzebę wsparcia tego sektora ze strony władz samorządowych. Ze względu na bezpośrednią przyległość do granic Bydgoszczy i tym samym możliwości zbytu wyrobów i usług na rynku ponadlokalnym, powiat bydgoski od wielu lat jest atrakcyjny dla rzemiosła i drobnej przedsiębiorczości. Rozwojowi przedsiębiorczości służy konsekwentnie realizowana polityka wspierania rozwoju sektora MŚP realizowana przez jednostki samorządu terytorialnego w powiecie bydgoskim .

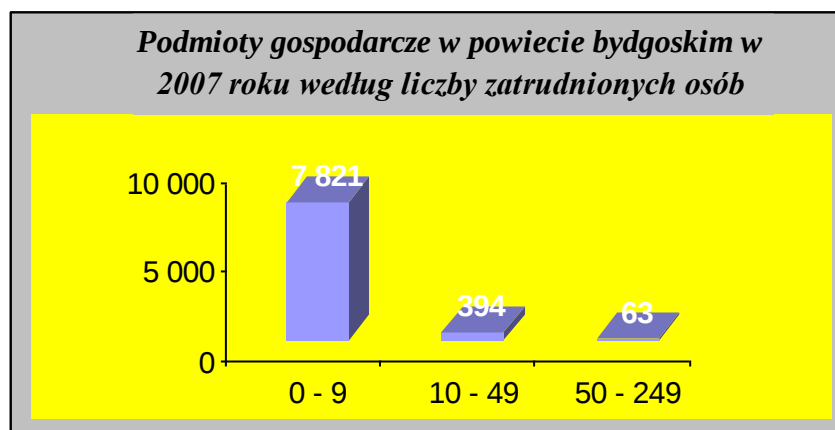
Formy prawne prowadzonej działalności gospodarczej

Formy prawne prowadzonej działalności gospodarczej w powiecie bydgoskim w latach 2007-2008

Spółki kapitałowe		Spółki osobowe		Osoby fizyczne	
2007	2008	2007	2008	2007	2008
406	421	85	91	7233	7732

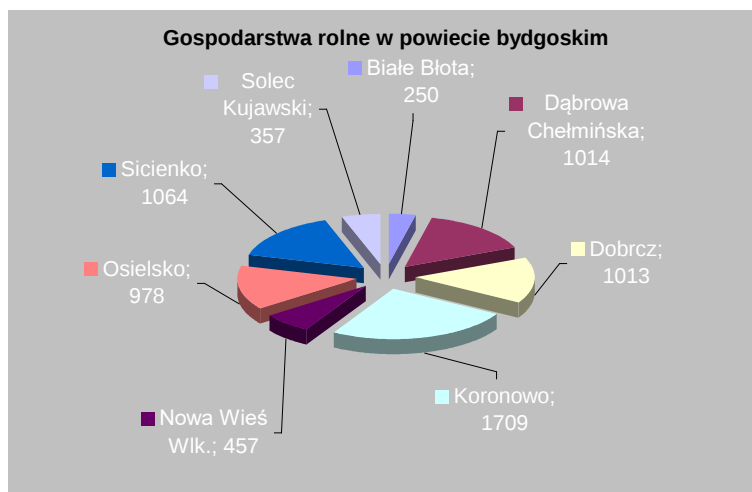
Opracowanie własne na podstawie danych GUS

• Rolnictwo

Rolnictwo powiatu bydgoskiego dysponuje powierzchnią ogółem 58.869 ha użytków rolnych, co stanowi zaledwie 42,2% ogólnej powierzchni powiatu. Z ogólnej powierzchni użytków rolnych grunty orne stanowią 50 685 ha (86%), sady 1.500 ha (3%) , łąki 5 613 ha (9%) Nieznaczny areal stanowi powierzchnia odłogów i ugorów. Gospodarstwa indywidualne w powiecie bydgoskim gospodarują na powierzchni 50 080 ha tj 85% powierzchni użytków rolnych, natomiast pozostałe gospodarstwa gospodarują na powierzchni 8 789 ha tj. 15% użytków rolnych. W strukturze upraw dominują zboża, których udział przekracza 70%.

Systematycznie w strukturze zasiewów spada udział ziemniaków i ostatnio buraków cukrowych, co wiąże się z limitowaniem produkcji cukru. Z roślin przemysłowych zauważa się wzrost produkcji rzepaku, coraz większa jego część jak również innych gatunków roślin przeznaczana jest na cele energetyczne. Liczba gospodarstw rolnych w poszczególnych gminach kształtuje się następująco:

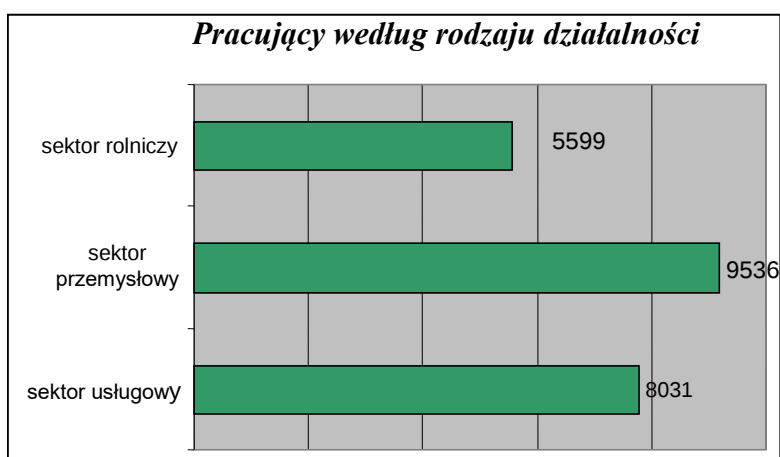

Opracowanie własne na podstawie informacji z Urzędów Miast i Gmin powiatu bydgoskiego

Na terenie powiatu bydgoskiego funkcjonuje około 4 000 gospodarstw rolnych o powierzchni pow. 1 ha, a średnia wielkość gospodarstwa indywidualnego wynosi 12,6 ha. Spośród wszystkich gospodarstw indywidualnych w powiecie ponad 500 produkuje wyłącznie na własne potrzeby, ok. 1 500 głównie na potrzeby własne a ponad 2 000 głównie na rynek, co świadczy o wysokiej produktywności naszego rolnictwa w stosunku do innych powiatów. W podregionie bydgoskim pod względem towarowości na 1 ha powiat bydgoski zajął 3 miejsce za powiatem inowrocławskim i żnińskim.

- **Rynek pracy i stopa bezrobocia**

Najprężniej rozwijającym się sektorem gospodarki w powiecie bydgoskim jest sektor przemysłowy i usługowy. Zatrudnienie tutaj znajduje większość mieszkańców regionu.

Na przestrzeni ostatnich trzech lat można zaobserwować systematyczny spadek bezrobocia. W roku 2004 bez pracy pozostawało 6 993 mieszkańców powiatu, a w roku 2008 liczba ta spadła do 3 097, to jest o 3 896 osób mniej. Największy spadek bezrobocia zaobserwować można w gminach Koronowo i Solec Kujawski, gdzie liczba osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy pozostających bez

pracy zmniejszyła się w latach 2004 – 2006 w gminie Koronowo o 423 i w gminie Solec Kujawski o 507.

Stopa bezrobocia na terenie powiatu bydgoskiego na koniec roku 2008 wynosiła 9,1%, co w porównaniu z rokiem 2004 stanowiło spadek stopy bezrobocia o 12%. W tabeli przedstawiono stopy bezrobocia w latach 2004-2008

Stopa bezrobocia w latach 2004-2009

Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Powiat Bydgoski	21,1	19,9	16,5	14,9	9,1	11,0
Miasto Bydgoszcz	11,4	10,8	8,5	6,2	4,9	6,1
Województwo Kujawsko-Pomorskie	23,6	22,3	19,3	11,0	13,4	15,2

- **Infrastruktura drogowa**

Powiat bydgoski ma bardzo dogodne położenie komunikacyjne. Przez jego teren przebiegają drogi łączące: Szczecin z Warszawą, Trójmiasto z Poznaniem, Koszalin z Łodzią. Znaczącą rolę odgrywa również południowa obwodnica Bydgoszczy, od Pawłówka do Wypalenisk – Makowisk, przecinająca drogi w kierunku Nakła, Szubina, Inowrocławia.

Przez powiat bydgoski wiodą również linie kolejowe: z Trójmiasta do Poznania i Łodzi, z Warszawy do Szczecina oraz fragment tzw. „magistrali węglowej” przez Emilianowo z jej stacjami węzłowymi w Maksymilianowie i Nowej Wsi Wielkiej. Należy też wspomnieć o usytuowanym w Bydgoszczy – siedzibie władz powiatu – porcie lotniczym, który w ostatnim czasie bardzo się rozwija.

Główną sieć połączeń w powiecie bydgoskim stanowią drogi krajowe i wojewódzkie. Do tej sieci należą również drogi powiatowe, których długość wynosi 397,5 km i drogi gminne o długości 1.028,40 km. Drogi powiatowe o nawierzchni utwardzonej stanowią 324,3 km całości dróg powiatowych, a 73,2 km stanowią drogi o nawierzchni nieutwardzonej. Szkielet układu drogowego o znaczeniu regionalnym na obszarze powiatu bydgoskiego tworzą drogi krajowe i wojewódzkie. Główne ciągi komunikacyjne na terenie Powiatu Bydgoskiego stanowi osiem przebiegających przez jego teren dróg krajowych. Są to drogi nr 5, 10, 25, 56 oraz 80. Łączą one nie tylko powiat z Bydgoszczą (siedzibą jego władz administracyjnych), ale również Bydgoszcz z resztą kraju.

Drogi powiatowe o łącznej długości 397,5 km stanowią ważny element tego układu. Potrzeby przebudowy oraz remonty dróg powiatowych w celu poprawy ich jakości oraz zapewnienia bezpieczeństwa określone są w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym Powiatu Bydgoskiego. W ramach Planu zrealizowano wiele inwestycji finansowanych z otrzymywanej

części ogólnej subwencji drogowej przy wsparciu poszczególnych Urzędów Gmin. Na realizację inwestycji z zakresu infrastruktury drogowej pozyskiwane były także środki pozabudżetowe.

Niezależnie od powyższego Zarząd Powiatu dokonuje dalszych starań w celu pozyskania dodatkowych środków na poprawę stanu technicznego dróg – głównie z Regionalnych Programów Operacyjnych, współfinansowanych z funduszy unijnych.

Inną ważną grupę stanowią ciągi komunikacyjne, które niezależnie od swojego przebiegu mają bardzo duże znaczenie dla społeczności lokalnej, tworzą dodatkowe i ważne połączenia regionalne, łącząc między sobą Obszar Metropolitalny B-TOM, stanowiąc połączenia dróg krajowych i wojewódzkich.

- **Infrastruktura wodno – kanalizacyjna gmin z terenu powiatu bydgoskiego**

stan na 2008 rok

* 1 dm³ = 1000 m³

Lp.	Gmina	Sieć rozdzielcza w km		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowadzone w dm ³
		wodociągowa	kanalizacyjna	wodociągowe	kanalizacyjne	w dm ³ *	na 1mieszk. w m ³	
1	Koronowo	333,9	92,3	3 443	1 319	836,8	35,7	592,4
2	Solec Kujawski	82,7	58,7	1 820	1 478	648,7	39,9	793,6
3	Białe Błota	260,4	59,9	5 126	1 632	595,0	38,4	340,0
4	Dąbrowa Chełmińska	170,2	18,6	1 514	231	227,0	30,7	45,5
5	Dobrcz	237,7	24,1	2 043	357	418,5	44,1	43,1
6	Nowa Wieś Wielka	64,8	37,3	1 408	1 391	255,4	29,6	182,0
7	Osielsko	125,0	103,6	3 284	1 401	440,0	42,6	241,3
8	Sicienko	158,2	25,5	1 251	289	318,0	34,4	129,1

II. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć, systemu monitoringu i oceny Planu Rozwoju Lokalnego

Istotnym elementem Planu Rozwoju Lokalnego – stanie się wskaźnikowy system monitorowania działań, które wynikają z niniejszego Dokumentu. Celem wypracowanych

wskaźników jest pomoc w określeniu stopnia realizacji poszczególnych inwestycji na terenie powiatu bydgoskiego.

W celu racjonalnego, sprawnego i efektywnego wykorzystania środków zewnętrznych powiat bydgoski będzie monitorować wydatki i efekty rzeczowe wdrażania poszczególnych zadań zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego.

Monitorowanie jest to proces systematycznego zbierania, raportowania i interpretowania danych opisujących postęp i efekty projektów inwestycyjnych.

Monitoring wspomaga proces zarządzania pomocą finansową ze środków zewnętrznych, uzyskaną na realizację projektów opisanych w PRL.

Monitorowanie projektów będzie przeprowadzane przy wykorzystaniu określonych wskaźników. Będą to wskaźniki:

- stopień realizacji inwestycji (%),
- stopień pozyskania środków finansowych pozabudżetowych (%).

Dzięki sformułowanym wskaźnikom można będzie stwierdzić, czy realizacja poszczególnych projektów przyniosła zamierzone rezultaty, a zatem czy zostały zrealizowane cele Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Bydgoskiego.

Ocena Planu Rozwoju Lokalnego dokonywana będzie w odniesieniu do kilku głównych obszarów określonych przez powiat:

- spójności wewnętrznej, w tym zidentyfikowanych problemów, wyznaczonych celów, priorytetów rozwojowych i projektów, systemu wdrażania i finansowania,
- spójności zewnętrznej proponowanych dziedzin strategicznych i projektów z dokumentami programowymi

Aktualizacja, monitoring w/w wskaźników i ocena Planu Rozwoju Lokalnego prowadzona będzie przez pracowników Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich.

ZADANIA WŁASNE POWIATU BYDGOSKIEGO REALIZOWANE PRZEZ STAROSTWO POWIATOWE W BYDGOSZCZY

Nazwa planowanego działania	Termin realizacji	Źródła finansowania				Zgodność projektu ze strategiami	Oczekiwane rezultaty	Stan realizacji	
		Całkowity koszt zadania	Udział własny, w tym z budżetu państwa lub inne	Środki do pozyskania					
				Źródło finans.	kwota				
Przebudowa drogi powiatowej 1529C Wojnowo - Bydgoszcz	2008 - 2009	5 558 142,76	2 279 071,38	EFRR	2 779 071,38	zgodne	– poprawa zagospodarowania w infrastrukturę techniczną związaną z transportem drogowym, – zwiększenie dostępności zewnętrznej regionu, poprawa bezpieczeństwa pieszego i kołowego, zmniejszenie ilości nieszczęśliwych wypadków i kolizji, – skrócenie czasu przejazdu drogami, – wzrost długości dróg powiatowych o dobrym standardzie nawierzchni, wzrost ogólnej długości pieszo-rowerowej, – rozwój funkcji turystycznej gminy i regionu, wzrost ruchu turystycznego, poprawa warunków komunikacyjnych	Zrealizowano	
				BG*	500 000				
Przebudowa drogi 1547C Prosperowo - Wojnowo	2010 - 2012	8 000 000	7 500 000	BG	500 000	zgodne			W trakcie realizacji
Budowa ścieżek rowerowych w powiecie bydgoskim warunkiem poprawy bezpieczeństwa w regionie	2010	9 967 461,80	2 291 396,82	EFRR	5 234 200,46	zgodne			W trakcie realizacji
				BG	2 441 864,52				
Przebudowa drogi powiatowej nr 1502C Kotomierz - Dobrcz	2009	1 858702,77	629351,39	NPPDL	929 351,38	zgodne			Zrealizowano
				BG	300 000,00				
Przebudowa drogi powiatowej 1507C Włoki - Jarużyn - Bydgoszcz	2008 - 2009	1750140,83	961235,68	NPPDL	388 905,15	zgodne			Zrealizowano
				BG	400 000,00				
Przebudowa drogi powiatowej nr 1515C Buszkowo – Nowy Dwór	2009 - 2010	3 435 460,75	724 464,15	EFRR	1 230 498,30	zgodne			Zrealizowano
				BG	250 000				
Przebudowa drogi powiatowej nr 1537C Trzciniec - Ciele - Kruszyn Krajeński na odcinku od drogi wojewódzkiej nr 223 do drogi krajowej nr 5,10 w m. Ciele	2009 - 2010	4 000 000	1 942 745	NPPDL	1 857 255	zgodne		W trakcie realizacji	
				BG	200 000				
Budowa kładki pieszorowerowej w km. 5+129 drogi powiatowej nr 1525C Koronowo-Żołędowo w Samociążku	2009	385 100,04	194 475,04	Subwencja ogólna	190 625,00	zgodne		Zrealizowano	
Przebudowa drogi powiatowej nr 1540C Czarże - Rafa - Ostromecko	2011-2012	4 500 000	4 500 000	-	-	zgodne		W trakcie realizacji	
Przebudowa drogi nr 1546 C Solec Kujawski - Otorowo – Bydgoszcz	2010 – 2011	5 000 000	2 050 000,00	NPPDL	2 350 000	zgodne		W trakcie realizacji	

				BG	600 000			
--	--	--	--	----	---------	--	--	--

Nazwa planowanego działania	Termin realizacji	Źródła finansowania				Zgodność projektu ze strategiami	Oczekiwane rezultaty	
		Całkowity koszt zadania	Udział własny, w tym z budżetu państwa lub inne	Środki do pozyskania				
				nazwa funduszu	Kwota			
ZS w Koronowie - Wymiana pokrycia dachowego wraz z konstrukcją i ociepleniem	2013	330 000	330 000	-	-	zgodne	– poprawa warunków kształcenia, – zmniejszenie emisji ciepła na zewnątrz, – zmniejszenia ilości zużywanego węgla, co znacznie zmniejszy emisję zanieczyszczeń wprowadzanych do środowiska, – zmniejszenia strat ciepła poprzez znaczne ograniczenie jego przenikania,	W trakcie
ZSL Wymiana dachu	2009	262 049	262 049	-	-	zgodne		Zrealizowano
ZS Agro - Ekonomicznych w Karolewie budynek nr 2 wymiana okien i drzwi	2010	20 000	20 000	-	-	zgodne		Zrealizowano
Renowacja Oficyny Dworskiej przy Zespole Szkół Agro-Ekonomicznych w Karolewie poprzez remont dachu oraz wymianę stolarki okiennej	2010* uzależniona od otrzym. wsparcia	130 000	90 000	UM WK-P	40 000	zgodne		W trakcie realizacji
Wymiana pokrycia dachowego w ZSOiZ w Solcu Kujawskim	2009	250 000	156 000	-	94 000	zgodne		Zrealizowano
Informatyzacja zasobu geodezyjnego Starostwa Powiatowego w Bydgoszczy	2009 - 2012	340 000	340 000	-	-	zgodne	Budowa lokalnej infrastruktury informatycznej umożliwiającej świadczenie oraz szerszy dostęp do usług	W trakcie realizacji
Założenie ewidencji budynków na terenach wiejskich i modernizacja ewidencji niektórych gruntów	2009 - 2011	580 000	580 000	-	-	zgodne		W trakcie realizacji
Opracowanie mapy zasadniczej w wersji elektronicznej dla gmin z terenu powiatu bydgoskiego	2008 - 2012	1 140 000	1 110 000	-	300 000	zgodne		W trakcie realizacji
E-URZĄD - wspólny projekt dla wszystkich powiatów województwa kujawsko - pomorskiego	2009 - 2010	500 000	75 000	-	425 000	zgodne	Zwiększenie dostępności do sieci Internet szczególnie w obszarach, których nie działają komercyjni operatorzy sieci Internet. Budowa lokalnej infrastruktury informatycznej umożliwiającej świadczenie oraz dostęp do usług świadczonych drogą elektroniczną dla urzędów oraz JST.	W trakcie realizacji
E - GEODEZJA	2009 - 2011	500 000	75 000	-	425 000	zgodne		W trakcie realizacji

*BG- budżet gmin

